

Rytų ir Vakarų kryžkelėje

Dabartinė Lietuvos užsienio politika, Rusijos siekiai, Vakarų pasyvumas bei nuolaidžiavimas Maskvai, išeivijos užduotis

Prof. VYTAUTAS JAKAVIČIUS,

Klaipėda

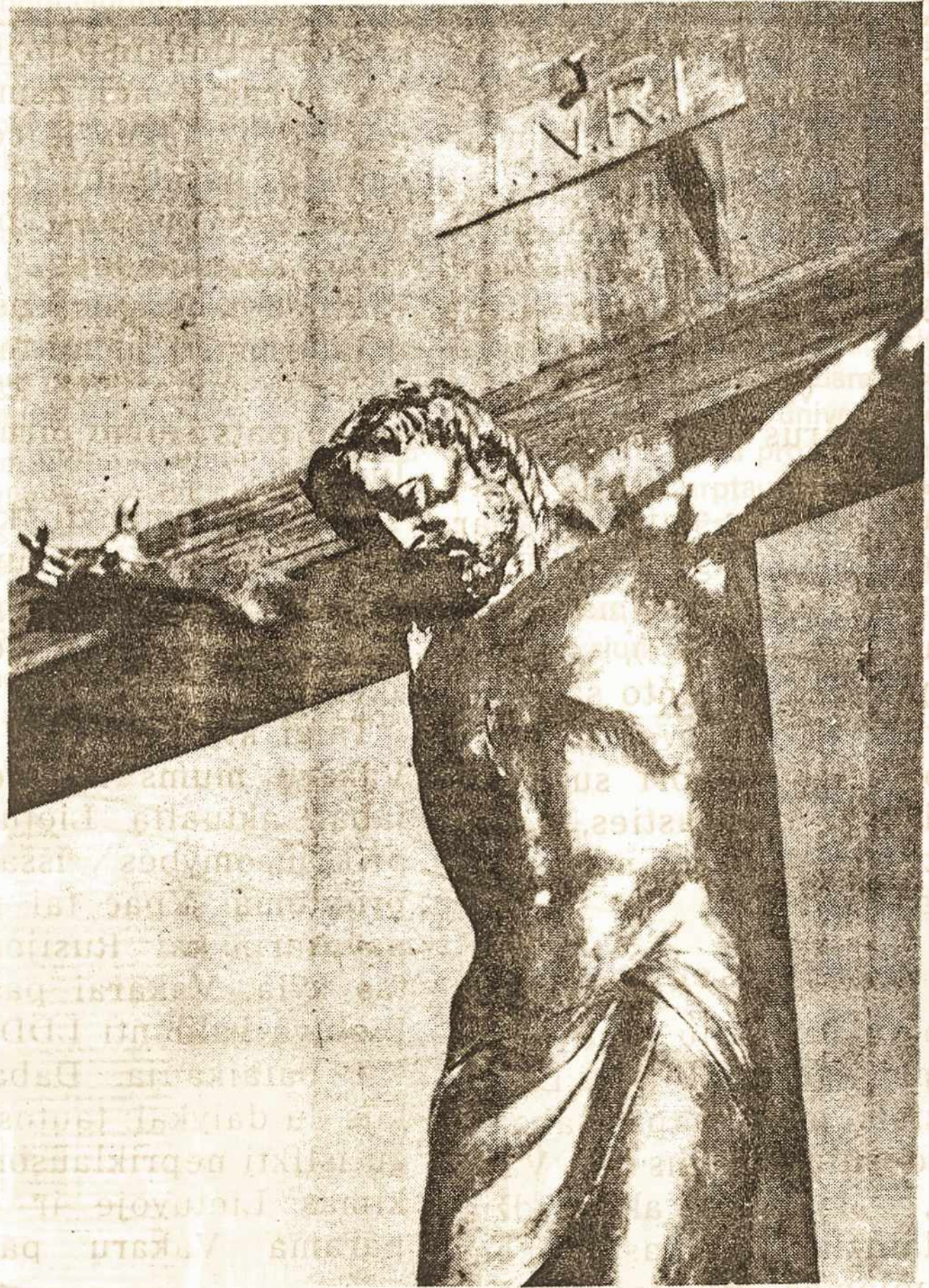
Ką reiškia Lietuvai būti toje kryžkelėje? Tai, — kaip tiksliai pastebi V. Landsbergis ("Lietuvos aidas", 1995.04.19), — buvimo Rytų ir Vakarų interesų, apetitų, įtakų sankirtos erdvėje problema; tai, — pridėsime mes, — ir mūsų pastangų problema išlikti toje sankirtoje, nepasiduoti istoriniam Rytų spaudimui, tam į pagalbą aktyviai pasitelkiant Vakarus.

Rusijos politika

Dabar karu Čečėnijoje Rusija siekia galutinai įsitvirtinti Kaukaze, o karu Turkmėnijoje — vidurinėje Azijoje. Gruzija ir Armėnija jau pro-maskvietiškos, ten pagal sutartis dislokuota rusų kariuomenė; išskyrus Turkmėniją, kitos vidurinės Azijos buvusios sovietinės respublikos jau paklusnios Maskvai. Reikia laukti, kad po Čečėnijos ateis eilė vis dar nepakankamai paklusniam naftingajam Azerbaidžanui.

Su Rytais pabaigusi Rusija žymiai aktyviau atsisuks į Vakarus. Ukraina, Maldavija ir ypač Gudija jau pakankamai paklusnios Maskvai. Bėlika Baltijos valstybės.

Rusija, nuo XVI š. kovojusi dėl Baltijos jūros, jos neatsisakys. Juolab, kad dabar turi bazę Karaliaučiaus žemėje. Jau dabar Rusija kiekviena proga reiškia savo interesus į Baltijos valstybes, visokerio-

Nukryžiuotasis Kristus ant Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II dovanoto kryžiaus Lietuvos Kryžių kalnu
Nuotr. H. Paulausko

pai remia įvairias akcijas ir sigrąžintų Baltijos valstybes. pati jas organizuoja savo naudai.

Pasak Rusijos ambasadoriaus Lietuvoje N. Obiortyšev, gegužės 9 d. proga Lietuvoje gyvenantiems karo veteranams (apie 15.000) iš Maskvos atgabenta 300 kg. Rusijos medalių. Neabejotina, kad tos akcijos medaliais nesibaigs. Čečėnijos pavyzdžiu Rusija paaukos ir savo kareivių gyvybes, kad bet kokia forma su-

Vakarų laikysena

Šių faktų akivaizdoje Vakarai Rusijai aiškiai nuolaidžiauja. Tą nuolaidžiavimą apvainikavo Čečėnijos karo atveju JAV prezidento B. Clinton'o apsilankymas Maskvoje gegužės 9 dieną.

Rusija Vakarams yra specialus partneris, sako V. Landsbergis minėtame straipsnyje — jam galima daugiau negu

SEMANARIO

MŪSŲ LIETUVA

JORNAL CULTURAL "NOSSA LITUÂNIA"

Metinė prenumerata Brazilijoj R\$.15,00
 Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.
 Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.
 GARBĖS PRENUMERATORIUS: R\$.25,00
 Užuojaautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra: R\$.2,00
 Straipsnius ir Korespondencija Redakcija tvarko savo nuožiūra.
 Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos ir leidėjų nuomonę.
 Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti PETRAS RUKŠYS vardu.

Atskiro numerio kaina R\$.0,50
 Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.
 Į tolimus kraštus 75 Dol.
 Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS R\$.20,00

Rua Inácio 671 – Vila Zelina
 03142-001 SÃO PAULO – SP. – BRASIL
 Diretor Resp. VYTAUTAS BACEVIČIUS
 Administrador: PETRAS RUKŠYS
 Redige Equipe Editorial – Fone: 63-5975

kitiems. Akivaizdu, kad Rusijos apetitui į Baltijos pakrantes Vakarai daug nesi-priešina.

Gaila, kad Vakarai pamiršo anglų lordo Corzon'o 1920 m. siūlymą sukurti sanitarinę sritį (į kurią turėjo įeiti ir Baltijos valstybės), skiriančią Vakarus nuo raudonųjų Rytų.

Ta užmarštis gaji ir dabar. Todėl, atsižvelgiant į Rusijos prieštaravimą (mat "specialus partneris"), nenorima plėsti Š. Atlanto sąjungos į rytus. O juk sveika logika sako: jeigu nenori susibjaurinti nuo bjaurasties, reikia atsitverti. Taip ir mąstė kilmingasis anglas.

Lietuvos elgsena

Tokių reiškinių fone Lietuvos politiką vairuojanti LDDP, žodžiais nors ir pasisako už glaudesnius ryšius su Vakarais, Maskvai akivaizdžiai nuolaidžiauja: prastai kontroliuojamas Rusijos karinis tranzitas geležinkeliu į Karaliaučių ir iš jo, visiškai nekontroliuojama Lietuvos oro erdvė.

Lietuvos valdžios prorusišką politiką rodo ir toks vidaus gyvenimo faktas: šių metų sausio mėn., švenčiant Klaipėdos

krašto prijungimo prie Lietuvos sukaktį, nei asmeniškai, nei raštu niekas iš centrinės valdžios pareigūnų to neprisiminė; po savaitės, pažymint rusų kariuomenės įžengimą Klaipėdon, vietos rusakalbių džiaugsmui į jų mitingą atvyko ir tą faktą savo kalba pagerbė pats seimo pirmininkas Juršėnas.

Galima numanyti, kaip elgtusi dabartinė Lietuvos valdžia, jeigu Rusija imtusi ženklesnių nei medalių dalijimo akcijų prieš mus.

Taigi kryžkelė tarp Rytų ir Vakarų mums iki šiol kelia labai aktualią Lietuvos nepriklausomybės išsaugojimo problemą. Ypač tai ryškų, šį pavasarį, kai Rusijos apetitas kyla, Vakarai pasyvūs, o Lietuvą valdanti LDDP Maskvai pataikauja. Dabar svarbūs du dalykai: tautos pastangų išlikti nepriklausomais telkimas Lietuvoje ir išeivijos parama Vakarų pasyvumui su

įveikti. Tos paramos dabar reikia ne mažiau nei anksčiau Lietuvos vardą garsinant.

Nedarna tarp Baltijos valstybių

Baltijos valstybių santykių problema glaudžiai siejosi su Rytų ir Vakarų kryžkelės problema. Juk šioje kryžkelėje esame kartu su latviais bei estais, ir todėl bendro pavojaus akivaizdoje vienybės svarba turėtų būti suprantama.

Nepriklausomybės kovose 1918-1919 m. lietuviai ir latviai padėjo vieni kitiems. Tarpukaryje 1920-1940 m. Lietuva sprendžiant savo bylą dėl Vilniaus krašto, Estija laikėsi rezervuotai, o Latvija aiškiai nedraugiškai. (Vyresnės kartos lietuviai tai atsimena). Ne pavyko sudaryti Baltijos valstybių karinės sąjungos. Tai padėjo Rusijai po vieną ir pagal tą patį scenarijų praryti visas tris Baltijos valstybes 1940 m.

Dabar istorija kartoja "Baltijos kelyje" visi vienin-gai buvome sukibę rankomis, vieni kitus rėmėme nepriklausomybę atstatant. O dabar, nors ir turime Baltijos tarybą, kalbame apie vienybę, bet pabirome kas sau. Ir juo toliau, juo "gražiau". Šį pavakimams pradėjome peštis. Estija parama Vakarų pasyvumui su Latvija dėl žūklės Baltijos

LIPINĖLIS AUTOMOBILIAMS (klijuojamas iš lauko) su Lietuvos valstybiniu ženklu raudona ir juoda spalva. Taip pat SIUNČIAME PAŠTU. Lipinėlio kaina su persiuntimu R\$2,00. Turime ir kitų lipinėlių

DR. LUIS DE CARVALHO
KALINAUSKAS
ADVOGADO

R. dos ESTUDANTES 15, 6° and. conj.62
 Fone: 277.35.48

LIETUVOJE

LIETUVA DALYVAUS EUROPOS MINISTRŲ POSĖDYJE

Vilnius, birželio 13 d. (Elta) — Lietuvos vidaus reikalų ministerija pirmą kartą pakviesta dalyvauti Europos Sąjungos teisingumo ir vidaus reikalų ministrų posėdyje, kuris įvyks birželio 20 d. Liuksemburge.

Šiame posėdyje, į kurį ketina vykti vidaus reikalų ministras Romasis Vaitiekūnas, dalyvaus 15 Europos Sąjungos bei devynių asocijuotų šalių ir Baltijos valstybių vyriausybės nariai.

VOKIETIJOS MARKĖS — PROJEKTAMS LIETUVOJE

Vokietijos Ekonomikos konsultacijų koordinacinis centras Lietuvoje turi tris pagrindinius uždavinius: pertvarkyti ekonomiką, skatinti dvišalius Lietuvos ir Vokietijos santykius, padėti Lietuvai įsijungti į Europos Sąjungą. Lietuvos ekonomikos konsultacijoms šiemet skirta 10 mln. Vokietijos markių. Šiemet bus pradėta konsultuoti: 10 Lietuvos medžio perdirbimo pramonės įmonių, kad šios lengviau galėtų konkuruoti rinkoje.

Hamburgo firma "GFA-IMC" konsultuoja 5 vaisių ir daržovių perdirbimo įmones. Bus konsultuojama ir Lietuvos vyriausybė įsijungiant į Europos Sąjungą, leidžiant prekybą ir ekonomika reguluojančius įstatymus. Pagalbos iš Vokietijos vyriausybės sulauks Lietuvos transportas, aplinkos apsauga.

LIETUVA SUGRIEŽTINO PAŠTO SIUNTŲ KONTROLE

Vilnius, gegužės 23 d. (Elta) — Lietuvos vyriausybės specialiu nutarimu sugriežtino į Lietuvą ir iš jos siunčiamų pašto siuntų kontrolę.

Vyriausybė patvirtino du sąrašus: pirmasis skirtas prekėms (daiktams), kuriuos į šalį ar iš jos draudžiama siųsti

jūroje, mes nesurandame kalbos su Latvija dėl jūros sienos. O Rytų kaimynas į tai žiūri su šypsenele: kur du pešasi, trečias laimi.

Mūsų valstybių istorija rodo, kad tik vieningumas gali padėti mūsų saugumui. Deja, dabartinė Lietuvos valdžia labai vangiai aktyvina Baltijos valstybių santykius. Prisimenant mūsų valdžios palankumą Maskvai, kyla mintis: turbūt sąmoningas tas vangumas.

be atitinkamų žinybų leidimo. Antrasis sąrašas numato, kokius daiktus (prekes) į Lietuvą ar iš jos draudžiama paštu siųsti apskritai.

Visais atvejais draudžiamų siųsti daiktų sąrašė yra vidaus ir užsienio valiuta (su tam tikromis, nutarime numatytomis išimtimis), visi vertybiniai popieriai, kelionės čekiai, netaurieji metalai, jų lydiniai, atliekos ir laužas. Draudžiama siųsti metalų ir btangakmenių puošmenis bei juvelyrinius dirbinius, kurių bendra tauriųjų metalų ir brangakmenių bei natūralių perlų masė didesnė kaip 50 gramų.

Taip pat draudžiama siųsti narkotines, psichotropines, nuodingąsias, sporgstamąsias, lengvai įsiliejančias, radiaktyvias ar kitas pavojingas medžiagas. Šiame sąrašė — visų rūšių medžiokliniai ir sportiniai ginklai, arbalečiai, pneumatiniai ir koviniai ginklai, numerinės jų dalys, šaudmenys, dujiniai pistoletai bei balionėliai.

Su tam tikromis išimtimis draudžiama siųsti gyvūnus, taip pat pramoninės gamybos maisto produktus ir gyvulinės kilmės žaliavas, jei pažeistas jų įpakavimas ar pasibaigęs panaudojimo laikas. Be to, draudžiama siųsti daiktus su nešvankiais ar nemoraliais užrašais bei atvaizdais.

Etnografinis muziejus Rumšiskėse. Senasis Lietuvos kaimas. Žemaičių gyv. namas. Stovi J. Šidlauskas su giminaičiu. 1989 m. vasara.

KNYGOS VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO BIBLIOTEKAI

VDU bibliotekos fondo didžiąją dalį sudaro dovanos. Jos biblioteką pasiekia iš įvairių šalių. Daugiausia leidinių gaunama iš JAV.

Š. m. rugpiūčio 8 dieną į VDU buvo pristatytas didžiulis talpintuvas su 8.282 egz. knygų, sveriantis 10.511 kilogramų.

Knygas paaukojo Follett Campus Resources leidykla, o jų persiuntimu rūpinosi PLB fondo pirmininkas V. Kamantas. Didžiąją siuntos dalį sudaro knygos socialinių mokslų klausimais. Jos bus naudojamos kaip vadovėliai įvairių specialistų rengimui.

Knygos gautos iš Follett leidyklos prof. Robert L. Poorman iniciatyva. Jis vienus metus dirbo VDU pedagogikos centre ir išsiuntė daug laišku JAV. leidykloms, prašydamas paremti vakarietiško profilio universiteto biblioteką. Šiuo metu prof. Poorman dėsto Floridos Tarptautiniame universitete ir ateityje žada neužmiršti VDU.

VDU bibliotekos vadovybė dėkinga visiems, prisidėjusiems prie šios knygos siuntos, o ypač prof. R. Poorman.

LUMAHE'S

STATYBOS MEDŽIAGŲ, HIDRAULIKOS, ELEKTROS DIRBINIŲ

KRAUTUVĖ

SAVININKAI

ALBINAS ir MAURICIO SELIOKAS

Rua dos Ciclames, 536 — V. Bela — Tel.: 215-62.47

IŠTESĖJĘS KOVA PRIEŠ SOVIETUS

VIENO GYVENIMO ISTORIJA

Rašo Stanislovas Laucevičius
Redaguoja Henrikas Valavičius

(Tęsinys iš praeito nr.)

PILKAS KASDIENINIS PARTIZANO GYVENIMAS

1951-uosius Metus aš sutikau savo slėptuvėje -bunkeryje. Slapsčiausi nuo sribų ir enkavedistų, bet taip pat reikėjo saugotis ir nuo civilių žmonių, kad pamatę neišduotų. Landžiodamas po krūmus ir miškus, aš išsikasiau dar vieną slėptuvę Jasiko miške Purvaičių kaime. Išmūrijau viduje pečių ir vėryklą iš plytų. Turėjau ir primusą. Nušoviau jauną šerną ir dvi stirnas. Mėsą susūdziau į kubilą bunkeryje. Prisinešiau iš kaimo nuo gerų žmonių lašinių, bulvių, burokų, morkų, miltų, durškos, cukraus, česnakų, cibulių, medaus, ir gyvenau savo naujajame būte, tarsi, būčiau koks grafas. Jau dabar turėjau keturias slėptuves, apart šios: Žlibinų, Gaižupių ir Purvaičių kaimuose. Tvarkytis šiame gyvenime niekadoms netruko darbo. Vakaraš eidavau pas gerus žmones parsinešti maisto. Naktimis tvarkiau savo trobelę. Auštant maskuodavau su lapais ir kerpeimis bunkerio viršų, kad nebūtų jokių žymių, jog čia po žeme gyvena "ne miško gyventojas". Dienomis miegojau ir dirbinėjau po vidų. Pasisiuvau naujus diržus, šovininės, granatoms maišiuką, pistoletui makštį. Išlysdamas iš bunkerio, visuomet jau buvau apsiginklavęs, eidamas per kaimus vakare ir naktį, ar net ir dinos metu, kada nešdavusi su savimi pistoletą ir dvi granatas, paslėpęs po švarku. Vasaros metu jau turėjau pasirūpinti kitais dalykais, išeidamas į lauką, kad nebūčiau įtartas. Taip nešdavusi su savimi lauko darbų padargus, kaip arklio kamanas, šiaudams nešti pintinę ar ką nors kitą, prisitaikydamas prie kasdieninės kaimo aplinkumos. Palaikyti santykius su išore turėjau du ryšininkus. Vienas buvo Liudvikas Stupelis iš Gaižupių kaimo, dabar pensininkas ir gyvena Klaipėdoje, Girulių rajone, Vasarotojų gatvė, 56. Kitas – Adomas Gedvilas iš to pačio Gaižupių kaimo, slapyvardė Adis, dabar pensininkas ir gyvena Klaipėdoje Mogiliovo gatvė, 16. Iš mano keturių bunkerių buvo du, kurių adreso ir vietos niekas nežinojo, nei ryšininkai. Todėl juose galėjau

visai ramiai miegoti, ištikus pavojui. Su ryšininkais susitikdavau sutartoj vietoj ir sutartu laiku. Arba jeigu laikas buvo labai netikras, pasirodžius vietoje didesniai sribų ar enkavedistų skaičiui, pranešimus parašydavome šifruotu raštu ir, įdėjus į butelį, užkasdavome žemėje sutartoje vietoje. Aš nesilankydavau į tuos namus, kur gyveno komjaunuoliai, skundikai ir komunistai. Bet juos sutikau einant, ar laukuose dirbant, perspėdavau, kad liautųsi šnipinėję ir išdavinėję burliokams savo žmones partizanus. Vieni paklusdavo ir toliau laikėsi lojaliai, kai tuo tarpu kiti dar daugiau iniršdavo, kaip sribų pakalikai. Einant per pavojingas vietas, aš laikiau pistoletą desinėje rankoje su jau atlaužtu saugykliu, o granatą su jau ištraukta grandinėle kairėje rankoje, taip pasirengęs kiekvienu momentu ginklu apsiginti, jeigu staiga būčiau buvęs sulaikytas.

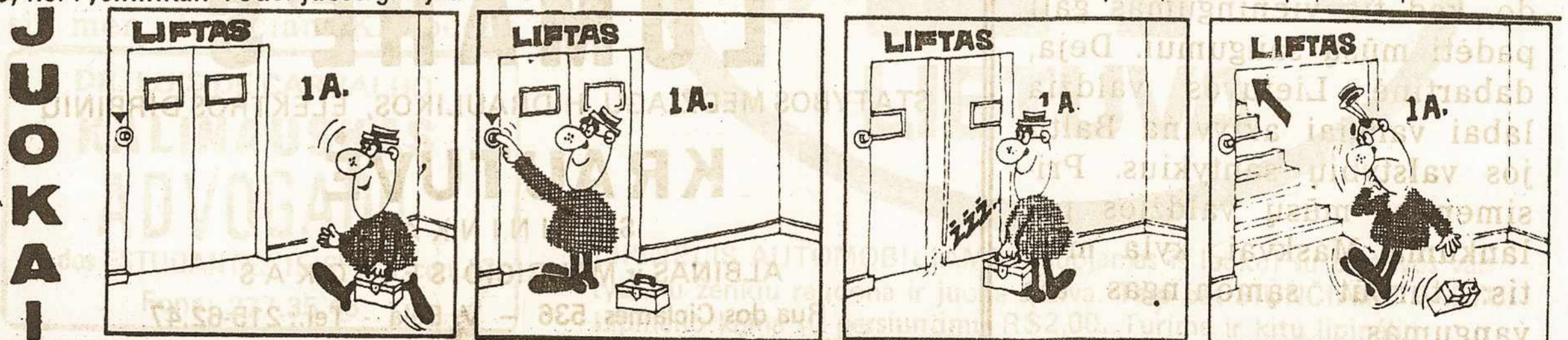
PIRMAS GYVENIMO DRAUGAS – PARTIZANAS

Vieną 1951 metų vasaros dieną atėjo pas mane mano ryšininkas Adis (Adomas Gedvilas) ir sako, jog man suradęs gyvenimo draugą. Pas jį jau kiek laiko užėinąs toks senukas 50 metų amžiaus (ne taip jau senas) pavardė Jonas Parinskis. Sakėsi, gimęs Keturakių kaime Žarėnų valsčiuje, kur gyvenęs su žmona ir dukta. Viręs namuose naminė degtinę, kai papuolė milicijai į rankas, ir buvo pasodintas į kokį tai lagerį, iš kurio jis vėliau pabėgęs. Aš suabejojau, ar nebus koks nors provokatorius, nes už naminės degtinės varymą neturėtų būti užtenkama priežastis eiti į mišką. Nuėjau su ryšininku Adžiu p vakare į Paulausko mišką Gaižupių kaime, kur susiradus, ten po egle besėdįs toks sunykęs ir apžėlęs žmogelis. Susipažinome. Sakėsi, kilęs iš Aukštaitijos, ten dirbęs pinigais ir tarnavęs šoferiu pas grafą Pšezdzieckį. Užėmus Lietuvą rusams, buvęs persekiojamas, grėsęs kalėjimas. Persikėlęs į Žemaitiją ir apsigyvenęs iki šio laiko Keturakių kaime Žarėnų valsčiuje išvežtųjų ūkyje. Jonas Parinskis turėjo gerą iškalbą, ir sutarėme, jog imsimės dviese drauge tęsti partizanų gyvenimą. Savo bunkerį Jonui betgi dar neparodžiau. Jonas Parinskis buvo ginkluotas: turėjo surūdyjusį rusišką šautuvą su 50 šovinių ir vokišką pistoletą be šo-

vinių. Su juo nuėjome į Gorskinės mišką Telsių apskrityje. Ten pasirodė, Jonas beturįs išsikasęs savo bunkerį tankiame eglyne, bet nedidelį. Sutarėme, jog žiemai iškasime didesnę ir gerą slėptuvę tam pačiame Gorskinės miške, kur suradome gerą vietą šiam reikalui. Netrukus pradėjome darbą ir išsikasėme bunkerį 2 metrų aukščio 5 metrų ilgio ir 2 metrų pločio, kurį įrengėme su visais patogumais. Prisitaisėm maisto atsargą žiemai. Virtuvės patogumui Parinskis turėjo sulankstomą vokišką primusą. Nusišovėm vieną stirną ir didelį šerną. Taip prisisūdėm visą kubilą geros stirnienos ir šernienos. Vakaraš eidavome lankydami Parinskio pažįstamus žmones po Keturakių, Rimučių ir Smilgių kaimus Žarėnų valsčiuje Telsių apskrityje. Dviese buvo linksmiau laikas leisti. Parinskis mokėjo daug amatų: buvo šaltkalvis, šoferis, batsiuvys, mokėjo pinigais dirbti, išlydyti auksą iš sidabro ir žalvario, mokėjo pasakoti daug anekdotų. Naujuosius 1952-uosius metus sulaukėme kartu su Jonu Parinskiu jo bunkeryje Gorskinės miške. Taip ir gyvenome su Jonu per tą žiemą savo trobelėje. Naktimis virėm ir kepėm ir dirbome prie žibalinės lempos, o dieną miegojome. Sutekus jau atverdavome bunkerio dangtį, duris, kad galėtume kvėpuoti per naktį grynu oru.. Rytą auštant vėl reikėjo uždengti bunkerio angą ir užmaskuoti paviršių, ant kurio paberdavome apšiai smulkių tabako dulkių, kad tokiu būdu paraližuoti šunų uoslės pajėgumą ir neišduoti šunims slėptuvės vietos. Savo bunkerio vietą laikėme griežtoje paslaptėje, nenurodant jos adreso nei mūsų ryšininkams. Žemos metu išėiti iš bunkerio buvo galima, kai visai nebuvo sniego, arba priešingai siautė pūga, užpūstydamą visus kelius. Turėjome slydes, kurios pagelbėjo mūsų judėjimo ir susisiekimo reikalams. Per žiemą turėdami daug laiko, siuvome batus geriems žmonėms, atsilygindami už maistą, remontavome ginklus. Lošėme kortomis ir šaškėmis. Jonas išmokė rūkyti, kad nepamirščiau jam atnešti tabako, kada grįždavau iš kaimo.

(bus daugiau)

**GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI
MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA:
išrašyti čekį PETRAS RUKŠYS vardu
ir pasiųsti laiške paprastu paštu.**

Laisva spauda - laisvės liudytoja

Demokratinėje santvarkoje ji yra būtina, o pseudodemokratinėje ji sunkiai pakenčiama – kaip savotiškas kryžius

S. POVILAS ŽUMBAKIS

Mes Vakaruose jau seniai žinojome, kad demokratija negali gyvuoti be laisvos spaudos – laisvo žodžio. Tai puikiai suprato ir komunistai, todėl visai gesino tą laisvę – Rytų Europoje, Azijoje ar kokiam nors Pietų Amerikos ar Afrikos komunistiniame „rojuje“. Nuo Kubos iki Kinijos, nuo Šiaurės Korėjos iki Rytų Vokietijos, nuo Maskvos iki okupuoto Vilniaus spauda komunistams tarnavo jų ateistinėm ideologijom skleisti. Visa kita spauda buvo nepriimtina, draudžiama ir baudžiama.

Dabar galime aiškiai suprasti, kodėl Lietuvos komunistams, jų ištikimiesiems biurokratams, prokurorams ir pareigūnams buvo taip svarbu sunaikinti visą pagrindžio spaudą. Kiek pastangų padėjo sribai ir komisarai, kad sugautų, nubaustų, ištremtų bet kokį pagrindžio rašytoją, redaktorių ar platintoją! Kaip svarbu buvo sovietinės teisėtvarkos organams kaip nors sustabdyti „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ veiklą. Gal kam neaišku, kodėl tais laikais KGB ir prokuratūra dėjo tiek pastangų, kad susektų ir nubaustų „Kronikos“ redaktorių? Juk tai buvo tik nedidelio tiražo leidinys!

Šiandien atsakymas yra aiškus: pagrindžio spauda partizanų laikais, o „Kronika“ mū-

sų laikais skelbė tiesą. O viintelė „tiesa“ buvusioje sistemoje buvo laikraštis „Tiesa“ ir į jį panašūs leidiniai. Nesvarbu, ar žmonės skaitė ar ne, tačiau visi privalėjo prenumeruoti juos. Vienintelis standartas: pritaipimas prie partijos linijos.

Dabar, matydami „buvusiųjų“ bandymą atstatyti „tiesą“ (tik pakeičiant pavadinimus, taip, kaip pakeitė ir pačios partijos pavadinimą), mums turi būti aišku, kad besivystanti spauda Lietuvoje tampa tikrai veiksminga ir pavojinga valdžios „buvusiesiems“.

Norėdamas geriau suprasti buvusių partiečių galvosena tuo klausimu, užkalbinau partijos auklėtą žmogų. Dabar jis yra įsitikinęs, kad yra tikras demokratas.

Klausimas: Kodėl spauda yra atsakinga už tiksliai pateikiamą informaciją? Kaip pavyzdį nurodžiau ministerio pirmininko skundą dėl Lietuvos TV transliuotos Vytauto Landsbergio spaudos konferencijos.

Atsakymas: Todėl, kad kas nors turi padengti nuostolius žmogaus, kurio orumas buvo pažeistas.

Klausimas: Bet jeigu spauda (TV ar radijas) perduoda spaudos konferenciją be komentarų, kaip ji gali būti atsakinga už jos turinį?

Atsakymas: Spauda turi žinoti, kas spaudos konferencijoje gali ką nors pikto ar netiksliai pasakyti. Todėl spauda turi pirma žinoti, kas bus sakoma, o tik tada spausdinti (ar transliuoti)!

Klausimas: Bet juk tai yra cenzūra! Ar ne?

Atsakymas: Ne. Tai yra tik redakcija, tik teisybės išryškėjimas. Kas nepadoru, netikslu, įžeistina ir panašiai, turi būti praleista.

Komentaras: Bet juk pagrindinis laisvos spaudos tikslas yra perduoti tautai objektyvią, o ne cenzūruotą informaciją, o žmonės jau žinos, kaip tą informaciją atsirinkti. Todėl demokratinuose kraštuose spaudos laisvė yra garantuota (žinoma, diktatūrinėje santvarkoje informacijos nereikia, nes žmonių nuomonė nieko nereikia).

Atsakymas: Žmonės nežino, kaip ir ką reikia suprasti. Jiems reikia paaiškinti. Per didelis informacijos srautas tik sumaišo žmones. Šviesi, teisinga informacija yra būtina tvarakai. Dezinformacija ir orumo pažeidimas turi būti baustini.

Komentaras: Tačiau orumas negali būti pažeistas, jeigu yra perduodama tiksli informacija ir tiesa. Jeigu spauda perduoda pilną spaudos konferenciją, visai nekomentuodama jos eigos ir rezultatų, tai negalima jos ir kaltinti. Jeigu buvo pasakyta kas nors neteisingai, tai ieškovas į teismą turi traukti kalbėjusįjį, o ne spaudą.

PSICÓLOGA

CRP - 06/38477-2

Adriana Ventura

CONVÉNIOS e PARTICULAR

Av. Paes de Barros, 1994 Tel.: 273-27.59
Moóca

IMPERMEABILIZAÇÕES

Eng. Antonio Rimkus

INDUSTRIAIS - RESIDENCIAIS - COMERCIAIS
PISCINAS - CAIXAS D'ÁGUA - LAJES - RESERVATÓRIOS

Materiais e Serviços

Rua Pinheiro Guimarães, 860 (próximo à Av. Zelina)

274-0114

Atsakymas: Ne visi kalbantieji turi užtenkamai turto, kad galėtų mokėti už savo žodžius, o spauda yra turtinga. Orumas turi būti apmokamas. Jeigu kaltasis yra neturtingas, turi apmokėti turtingiausias kaip prisidėjęs prie informacijos "platinimo".

Klausimas: Ar tai nėra absoliučiai komunistinis-socialistinis galvojimas? Atsakomybė yra uždedama remiantis žmogaus ar organizacijos išgalėmis, o ne teise!

Atsakymas: Tai yra tvarka. Valdžios žmonėms reikia rodyti pagarbą. Kiekvienas "ubagas" galėtų įžeidinėti valdžios žmones, ir jie nieko už tai negautų, jei negalėtume išreikauti iš spaudos, kad ir už teisingai ir tiksliai perduotą informaciją.

Komentaras: Betgi mažai kas kreiptų dėmesį į "ubago" pasisakymą apie kokį aukštą pareigūną ir spauda neišsilaikytų,

SPALIO MĖNESIO GIMTADIENIAI

Sveikiname savo narius, kurie švenčia gimtadienį šį mėnesį ir linkime daug sėkmės.

- 02 - Sergio Pratali
- 08 - Helena Vaitkevičius de Uzeda
- 09 - Adelia V. Godliauskas
- 10 - Maria Tereza Butvinskis
- 10 - Adilson Puodžiūnas
- 10 - Alberto Jakštas Toth
- 12 - Wanda Greičius Sinopoli
- 12 - Ana Mikšas
- 14 - Estanislau Victor Žutautas
- 18 - Jonas Valavičius
- 18 - José Ricardo Indriūnas
- 16 - Pedro Antonio Stasiukinas
- 19 - Gisele Maria Siaulyš
- 22 - Elizabete Vazgauskas
- 25 - Algirdas Baužys
- 26 - Ona Žibienė
- 29 - Roberto Jakštas Toth
- 31 - Edward J. Žvingila

Sjungos-Aliança
Valdyba

**PARDUODAMAS
ŽODYNAS**

DICIONARIO

PORTUGUĖS-LITUANO
LITUANO-PORTUGUĖS

Kreiptis į šv. Juozapo parapiją
Rua Inacio, 671 - Tel. 63.59.75

Šv. Juozapo R. L. K. Bendruomenės ilgamečiui narei

A.†A.

ONAI ŠIMONIENEI
iškeliauvus amžinybėn

nuoširdžią užuojautą reiškiamo dukterims Emilijai Bendoraitienei, Vilmai Lieton, Helenai Liaukienei, Irenai Baleišienei, ir Julijai Kaulienei su šeimom.

Šv. Juozapo R. L. K. Bendruomenės
Valdyba

jei spausdintų pasikalbėjimus su nežinomais žmonėmis.

Atsakymas: Norėdami to išvengti, turime turėti įstatymus. Spauda turi apmokėti. O jei tai reiškia informacijos išredagavimą, tai nedidelis nuostolis.

Tokia galvosena mums gal yra nesuprantama. Man buvęs partietis visa tai dėstė iš gilaus savo įsitikinimo. Mes galime suprasti, kaip yra sunku "buvusiems" persikrikštyti. Tačiau yra tikrai nesuprantama, kodėl palydovai iš mūsų tarpo, kurie turėtų suprasti laisvos spaudos, laisvo žodžio paskirtį, taip pataikauja mūsų buvusiųjų turistų pageidavimams? Sunku suprasti, kodėl tų buvusiųjų žodžiai, išcenzūruoti ir nudažyti politiškai priimtinomis spalvomis, mūsų žmonėms yra pateikiami be komentarų? Gal jie irgi yra užsikrėtę baimės liga, kad jų kas nors nepatrauktų atsakomybėn? Ar dar baisiau: gal įžeistų jų trapų orumą? (ALRP)

MŪSŲ MIRUSIEJI

ONA ŠIMONIENĖ

mirė rugsėjo 21 dieną sulaukusi 93 metų. Velionė jau keletą metų sirgo ir buvo dukters Emilijos bei kitų šeimos narių prižiūrima. Savaitę prieš mirtį kun. Petras Rukšys aplankė ligonę ir suteikė ligonių sakramentus su viatiku.

Ona Bagdišauskaitė Šimonienė buvo gimusi Utenos apskr. ir Brazilijon atvyko 1929 metais. Čia susipažino su Petru Šimoniu ir 1931 m. sukūrė šeimą, kurioje išaugo penkios gražios dukterys: Emilija, Helena, Irena, Julija ir Vilma.

Kaip tėvai buvo veiklūs kolonijos nariai, taip ir dukros dalyvavo visose organizacijose, chore ir parapijos veikloje. Ona Šimonienė buvo Maldos Apaštalavimo ir Moterų draugijos narė, darbu prisidėdama prie visų švenčių ir parengimų.

MATERIAIS ZELINA

Rimkus, Indriunas & Devus

ALVENARIA - HIDRÁULICA - ELÉTRICA
FERRAMENTAS - FERRAGENS - UTILIDADES

Rua Pinheiro Guimarães, 860 (próximo à Av. Zelina)

274-0114

MŪSŲ ŽINIOS

SESELIŲ MOKYKLOS AMFITEATRO ATIDARYMAS

Praeitą penktadienį, rugsėjo 22 dieną, buvo iškilmingai atidarytas seselių pranciškiečių gimnazijos naujai pastatytas amfiteatras – salė.

Atidarymo iškilmėse dalyvavo, galima sakyti, tik rinktiniai svečiai. Seselių mokykla turi virš 2.000 mokinių, taigi salėje, kuri turi apie 450 vietų, nebūtų galėję dalyvauti nei mažuma mokinių bei tėvų.

Atidarymo ceremoniją atliko seselė Marija ir prof. Nelson Roberto Wenzel. Jie labai trumpai kalbėjo. Po to tęsėsi meninė programa, kurią atliko mokyklos mokiniai su choru, inscenizacijom ir deklamacijom ir baritono Rodolfo Aleksandro Giuliano pasirodymu.

Šventėje dalyvavo valdžios ir regiono valdybų atstovų.

Po meninės programos sporto aikštėje buvo priėmimas – kokteilis. Buvo galima pastebėti, kad didelė dalis kviestųjų. buvę mūsų kolonijos lietuviai.

ONA ŠIMONIENĖ

Kol sveikata leido, neapleisdavo sekmdieninių lietuviškų pamaldų. Doru krikščionišku gyvenimu ji pribrendo dangui ir gerai pasiruošė paskutinei kelionei.

Velionė buvo pašarvota šv. Juozapo bažnyčios šermentinėje ir po mišių palydėta į V. Alpinos krematoriumą. Kun. Juozas Šeškevičius atlaikė mišias ir atliko ekzekvijas krematoriume. Onos pelenai bus palaidoti prie vyro Petro Lituanikoj.

Nuliūdę ir pilnos dėkingumo Dievui už nuostabiai gerus tėvus liko dukterys S. Paule Emilija Bendoraitienė ir Vilma Leyton su šeimom, Kanadoj Helena Liaukienė ir Julija Kaulienė su šeimom, Čikagoj Jrena Baleišienė su dukra, vienuolika anūkų ir penki proanūkai. Vilniuje liko sesuo Ursulė ir daugybė sūnėnų ir dukterėčių.

Džiaukis nusipelnusi Viešpaties laime ir ramybe.

SERVIÇOS DE ARQUITETURA
Solange Alionis
ARQUITETA
PÇA. STA. HELENA, 81
V. PRUDENTE – SÃO PAULO
FONE: 914-49.50

PADĖKA

Širdingai dėkoju visiems, kurie dalyvavo mano vyro

AŲA

JOSÉ APARECIDO GALVÃO

mirties metinėse. Ypatingai dėkoju, bendruomenės chorui už giedojimą per mišias.

Julia Joteikaitė Galvão

Meninėj programoj buvo ir įvairių tautų atstovų pristatymas su tautiniais drabužiais ir muzika. Lietuviams atstovavo 4 "Žizukai" simpatiška šokdami suktnį. Vokiečių bavarą su alaus baka lu atstovavo Fernandes Celešauskas ryžtingai šokdamas bavarų šokį.

Kun. Petras Rukšys, kelias dienas prieš tai, buvo pašventinti salę.

ŽYDAI, JAPONIJA IR LIETUVA

Praeitą trečiadienį, rugsėjo 20 dieną, puošniame žydų klube "Hebraica", įvyko įdomios knygos pristatymas portugalų kalba.

Knygos autorė yra buvusio Japonijos konsulo Lietuvoje (1939-1940 m.) Šiune Sugihara našlė. Ponia Yukiko Sugihara pasakoja kaip jos vyras būdamas Japonijos konsulu Kaune gelbėjo žydus teikdamas jiems išvažiavimo ir tranzito vizas. Konsulas elgėsi prieš savo valdžios nurodymus, nes Japonija ir Vokietija buvo sąjungininkai ir japonai negalėjo ginti žydų. Konsulas Šiune Sugihara rizikavo savo karjerą gelbėdamas žydus. Kai Sovietų Sąjunga, okupavusi Lietuvą, uždarė Japonijos konsuata 1940 m. rugpiūčio 28 dieną, konsulas jau buvo išdavęs virš 6.000 vizų. Rugsėjo 1 dieną, konsulas su šeima turėjo palikti Lietuvą.

Yukiko Sugiharos knygos "PASAS Į GYVENIMĄ" knygos pristatyme buvo daug kalbėtojų: Marcos Arbeitman – Hebraikos klubo pirmininkas. Raul Takaki dienraščio "Nippak" pirmininkas, Manfred Freifeld – Sherit Haplei-

ta pirm., deputatas Jooji Hato (jo žmona yra lietuvių kilmės) ir kiti. Knygos autorė gavo kelis medalius: žydų organizacijos aukso medalį, Anchietos medalį ir dėkingumo diplomą.

Trumpai kalbėjo knygos autorė. Sumanymas parašyti prisiminimų knygą kilo, kai Lietuva pradėjo garsėti reikalaujama nepriklausomybės 1989-1990 metais. Kalbėjo taip pat autorės sūnus, kuris tuomet turėjo 5 metus.

Meninę dalį atliko žydų ir japonų grupių šokėjai.

Iš lietuvių, savo iniciatyva, dalyvavo buvęs Lietuvos konsulas Vincas P. Tubelis ir kun. Petras Rukšys. Atrodo, kad Lietuvos konsulas oficialiai nebuvo pakviestas. Iškilmėje dalyvavo Izraelio konsulienė ir Japonijos konsulas S. Paule. Japonijos ambasadorius iš Brazilijos pasiuntė sveikinimo faksą.

Po iškilmių teko pasikalbėti su Japonijos konsulu S. Paule ir su buvusio konsulo sūnumi, kuris dar prisimena porą lietuviškų žodžių.

Bendras šito pasirodymo įspūdis yra, kad žydai stengėsi daryti daugiau propagandos sau ir savo holokaustui negu pagerbti nusipelnusio žmonijai konsulo atminimą bei įvertinti jo našlės atliktą darbą išleidžiant knygą apie savo vyro didvyriškus darbus.

REIKIA

BALTU 1/2 LITRO BUTELIŲ
(Sucos de frutas)
ŠV. JUOZAPO PARAPIJAI

Jener imóveis Ltda.

CRECI J-684

ADMINISTRAÇÃO - LOCAÇÃO
COMPRA - VENDA

Rua Topázio nº 76 - Aclimação
04105 - 060 - São Paulo-SP

fone - 277-4855
fax - 277-6948

MŪSŲ ŽINIOS SPAUDOS PIETUS

Spaudos pietų bilietai jau yra atspausdinti ir platinami. Juos galima gauti pas Angeliną Tatarūniene, Angeliką Trūbienie, Vytautą Bacevičių ir klebonijoje. Bilietų kaina yra 15 realų. Prašome nusipirkti bilietus kiek galime anksčiau, kad būtų galima pradėti supirkinėti reikiamus produktus. **PRIE ĮĖJIMO NEBUS PARDAVINĖJAMI BILIETAI.** Kas gyvena toli gali užsisakyti iš anksto telefonu: 63-5975.

ATIDARYTAS NAUJAS DENAVAG LANCHES BARAS – VALGYKLA

Praeitą sekmadienį, rugsėjo 24 dieną Helena ir Martinas Ramoškai, savo namuose atidarė naują valgyklą – barą, kur buvo kiemas tapo graži ir jauki patalpa su visais reikalingais įrengimais.

Kun. Petras Rukšys pašventino patalpas ir jų savininkus.

Bare–valgyklos bus servuojami lietuviški vakgiai: silkutės, kopūstai, kugelis, agūrkai, košeliene ir KRUPNIKAS.

Martinus anksčiau buvo mechanikas –tekintojas, o Helena Selikaitė manicure. Abu dirba taip pat papilinėj veikloj ir evangelizacijoj. Valgius jiems padeda ruošti Helenos mama Izabele Selikienė.

**KVIEČIAME VILAZELINIEČIUS
APLANKYTI NAUJĄ BARĄ – VALGYKLĄ IR ĮVERTINTI GERĄ MAISTĄ BEI SAVININKŲ DARBĄ.**

R. MONS. PIO RAGAŽINSKAS, 105

LIETUVISKOS SPAUDOS REMEJAI
YRA SAVO TAUTOS GYNEJAI

Šio "ML" numerio GARBĖS LEIDĖJA

MAGDALENA BUITVIDIENĖ

prisimindama mirusius vyrą POVILĄ ir sūnų ALGIRDĄ. Sveikiname mielą poniją Magdalena laimingai atšventusią 88-tą gimtadienį, linkime geros sveikatos ir gausios Dievo palaimos.

Pagarbiai prisimename a. a. POVILĄ ir ALGIRDĄ

Redakcija ir administracija

ATVYKO IŠ ČIKAGOS

Ant mamos laidotuvių iš Čikagos atvyko Irena Šimonytė Baleišienė. Irena pasiliks S. Paule porą savaitių pas seserį Emilija Bendoraitienę.

UŽSIMOKĖJO UŽ ML-VA

Petras BAREIŠIS	US\$.20,00
Feancisca GARSKO	R\$. 15,00
Aloisio GARKAUSKAS	R\$. 20,00
Helena VIDMANTAS	R\$. 15,00
Magdalena VINKŠNAITIENĖ	20,00
Petras ŠUKYS	R\$. 30,00
Ana SIDARAVIČIUS	R\$. 20,00
Juozas PETROKAS	R\$. 20,00
Liudas BENDORAITIS	R\$.30,00
Pranas SATKŪNAS	R\$.20,00
Nijolė ŽALKAUSKIENĖ	R\$.20,00

ARBATĖLĖ SU BINGU

SAJUNGOS RŪMUOSE

SPALIO 5 OUTUBRO

14 – 17 VAL.

BUS TAIP PAT

MADŲ PARODA

Rua Lituania, 67 – Mooca

Rengia Brazilijos Lietuvių Bendruomenė

AL AUS VAKARAS

SPALIO 28 OUTUBRO

Po daugelio metu pertraukos, Sąjunga vėl rengia linksmavararį savo nariams ir tautiečiams AL AUS VAKARĄ. Gros ORKESTRAS ir bus LIETUVIŠKŲ VALGIŲ.

RUA LITUANIA 167 – MOÓCA
Informações com D. Nazaré F:692-72.63
ou A. Saldys F: 273-32.24

metinė „MŪSŲ LIETUVOS“

SPAUDOS ŠVENTĖ

Spalio (Outubro) 15 diena

MIŠIOS 11:00 VALANDA, UŽ SPAUDOS DARBUOTOJUS

PIETŪS 12:30 VALANDA

VILA ZELINOJE – JAUNIMO NAMUOSE

VISI DALYVAUKIME IR SAVO SPAUDĄ PARŠINKIME